

DÉRY TIBOR ÉS A HÍD*

Déry Tibor, író
BUDAPEST, II.
Krecsányi u. 10.

Novi Sad, 1963. I. 24-én

Kedves Déry elvtárs,

Németh elvtárstól értesültem készülõ novellás kötetérõl. Örömmel élek az alkalommal és felkérem, küldje el folyóiratunknak egyik még közöletlen novelláját. Biztos vagyok benne, hogy olvasóinknak nagy örömet szerezhetnének vele s ugyanakkor hozzájárulna az általunk már tervbe vett – és úgy tudom, mindkét részrõl óhajtott – együttmûködés elindításához.

Ha február 5-éig szíves lenne elküldeni a kéziratot, még a februári számunkban hozhatnánk.

Egyben értesítem, hogy januártól kezdve tiszteletpéldányt küldünk címére.

Igaz tisztelettel,
Pap József
felelõs szerkesztõ

* A leveleket a Petõfi Irodalmi Múzeum anyagából közöljük

Forum, Híd szerkesztősége

Novisad

Kedves Pap elvtárs,

Hálás köszönet leveléért. Kérése megtiszteltetés számomra s a legnagyobb örömmel teljesíteném, ha volna még közöletlen novellám; sajnos nincs. Illetve volna még egy, eddig meg nem jelent kb. 16 flekkes kis elbeszélésem, amelyet azonban februárban az „Élet és Irodalom” fog közölni; ha ezt másodközlésként használhatja, rendelkezésére áll. S volna egy hosszabb, kb. 40 flekkes, amely viszont az „Új Írás” márciusi számában jön, ezt is szívesen átengedem másodközlésre, ha ugyan ilyesmit tud használni. Nem vagyok tájékozódva arról, hogy a magyar folyóiratokat olvassák-e ott.

Németh elvtárs nevét említi levelében; kérem mondja meg neki, hogy nehezelek rá. Másfél vagy két hónapja ittjártakor, kéretlenül felajánlotta, hogy elküldeti a „Niki” c. könyvemért járó pénzt, s a novisadi rádió honoráriumát, azóta írtam is neki, s még csak nem is válaszolt; nem szólva arról, hogy a Befejezetlen Mondat és a Felelet ottani kiadása ügyében ugyancsak saját iniciatívájából ígért eljárni s persze erről sem értesített. Az ilyen dolgok kedvét szegik az embernek, mert önkéntelenül is általánosítani kényszerül.

Fáradozásáért hálás köszönet,

Szívélyes üdvözlettel
[Déry Tibor]

Bpest, 1963. febr. 1.

Híd szerkesztősége

Novi Sad

Kedves Pap elvtárs,

a helyzet úgy alakult, hogy a febr. 1-i levelemben említett 40 flekkes novellát, az utolsót, amely még nincs lekötve, mégis oda tudom adni önöknek elsőközlésre; mellékelten küldöm. Régóta idegesít, hogy Jugoszlávia úgyszólván az utolsó európai állam, amelyben tudtommal még nem jelentem meg, holott olvasóközönségével bizonyára kölcsönösen rokonszenvezünk; törjük meg hát a jeget! Nem ismerem az ottani körülményeket, de talán elképzelhető, hogy a Híddal párhuzamosan, vagy a Híd nyomán szerbül is megjelenhet valamelyik folyóiratban a novella; hálás lennék önnek, ha esetleg ebben segítségemre lenne. A rend kedvééért – hogy a szerzői Jogvédő előírásainak megfelelhessenek – természetesen mind a Hídtől, mind az esetleges szerb vagy horvát folyóirattól előzőleg szerződést, vagy levelet kell kapnom a honorárium megjelölésével.

Mihez tartás végett közlöm még, hogy a novella benne lesz a március közepén az itteni Szépirodalmi Kiadónál megjelenő „Szerelem” c. novelláskötetemben.

A novella *nagyon gondos* fordítást, ill. korrektúrát kíván, mert amint látni fogja, egyik főalakja egy osztrák születésű s magyarul hibásan beszélő öreg-asszony, tehát nehogy a szedő és korrektor kijavítsa a hibákat!

Örülök, hogy mégis csak teljesíthetem kívánságát s jól esnék, ha a novellám megnyerné tetszését. Szívvelyes üdvözzel

Bpest, 1963. febr. 7.

[Déry Tibor]

Novi Sad, 1963. II. 15-én

Kedves Déry elvtárs,

első értesítésére igen elszontyolodtam: lehetséges volna, hogy olyan szűkében van a kéziratoknak?! . . . Annál nagyobb volt az örömöm, amikor megérkezett a „Két asszony”. Hogy tetszik-e? Hogy is lehet egy frás ennyire hézag-talan, tömött s mégis ilyen szertelenül könnyed . . . és az a belső izgalom, amely a Maestoso utolsó akkordjainál elfogja az embert! . . . Februári számunkban közöljük. Késésünkből, hiszem, hogy be tudunk pótolni valamennyit, úgyhogy február 20. és 25. között megjelenünk.

A szerbhorvát nyelvű megjelentetését illetően ezideig csak Leskovac Mladennal, a Novi Sadon megjelenő Letopis főszerkesztőjével beszéltem novellájáról, illetve át is adtam neki olvasásra. Tetszik neki, de terjedelme miatt nem tudja közölni. A nevesebb jugoszláv folyóiratok nem igen hoznak szépprózát fordításban, de azért érdeklődni fogok még, s egyelőre még nem tekintem lezártnak ebből a szempontból a novella sorsát.

A mai napon levelet intéztünk a beográdi szerzői jogvédőhöz, amelyben kérjük, hogy a hozzánk eljuttatott novella közléséhez kössön szerződést a magyar szerzői jogvédővel. Mi az alábbi tiszteletdíjat ajánlottuk fel: szerzői ívenként 35.000.- dinárt, tehát összesen 105.000.- dinárt. Ebből az összegből az itteni előírások szerint 15% adót le kell vonni.

Kézhez vette-e januári számunkat? Kezdő szerkesztők lévén, nagyon hálásak lennénk észrevételeiért, kérem, közölje velünk

Igaz tisztelettel,
Pap József
felelős szerkesztő

Híd szerkesztősége

Novi Sad

Kedves barátaim,

mellékelten küldök egy kéziratot; ha van kedvük és helyük hozzá, örülnék, ha közölnék, ha nincs, minden formalitás mellőzésével küldjék vissza.

A kézirat „G. A. úr X-ben” című regényemnek egy fejezete, a könyv magyarul március vége felé jelenik meg, tehát csak ez az időbeli kötöttség terheli a kéziratot. Magyarázatul azt hiszem, elég, ha kb. a következőket biggyesztenék a szöveg elé:

„A címben szereplő G. A. úr Déry Tibor egy új regényének hőse, aki a két világháború között hátat fordított Európának és utazása során egy ismeretlen földrészre, s annak ismeretlen X nevű fővárosába vetődik el. Miközben tanulmányozza az ottani bennszülöttek különös életét, maga is tart néhány előadást a civilizáció kellemeiről, ezek közül az egyiket alant közöljük.”

Gondolom, hogy az „Új Írásban” már láttak néhány fejezetet a regényből, hangja tehát nyilván nem lesz teljesen ismeretlen. Mindössze az volna a kérés, ha valamilyen okból nem akarnák vagy tudnák közölni, postafordultával értesítsenek róla.

Szívélyes baráti üdvözlettel

Bpest, 1964. jan. 24.

[Déry Tibor]

Híd szerkesztősége

Novisad

Kedves elvtársak

f. év január 24-én küldtem Önöknek kéziratot azzal a kéréssel, hogy ha azt bármilyen szempontból alkalmatlannak találnák, lehetőleg postafordultával küldjék vissza. Levelemre eddig még nem kaptam választ.

Bp. 1964. febr. 15.

Hívük
[Déry Tibor]

YH 116 NOVI SAD 0258 19 18 2030

DERI TIBOR BUDAPEST2
KRECSANYI UT 10

ELNEZESÉT KERJUEK LEVELUENK ERKEZTEIG STOP. JANUARI
SZAMUNKBAN HOZZUK REGENYRESZLETET STOP. TISZTELET-
TEL A HID SZERKEZTOESEGE +

COL DERI TIBOR BUDAPEST2 KRECSANYI UT 10 +

Híd szerkesztősége

Novisad

Kedves barátaim,

hónapokkal ezelőtt sürgönyileg jelzett levelüket eddig nem kaptam meg; ennyit csak a rend kedvéért. De kéziratom megjelenése óta sem kaptam semmiféle hírt. Igen leköteleznének, ha tudatnék velem, történt-e valamilyen intézkedés a honorárium átutalása ügyében.

Regényem, G. A. úr X-ben, időközben megjelent, bizonyára kaptak is már példányt a Szerzői Jogvédőtől. Jó szórakozást kívánok a könyvhöz.

Bpest, 1964. ápr. 30.

Szívélyes üdvözlettel
[Déry Tibor]

1964. V. 8-án

Kedves Déry elvtárs!

Jogosan feddő hangú levelét megkaptuk, s igen restelljük, hogy most másodszor is elnézését kell kérnünk hanyagnak tűnő „ügykezelésünk” miatt.

A tiszteletdíjat azért nem utaltuk át idáig, mert olyan (nem hivatalos) értesüléseink voltak, miszerint Déry elvtárs ezen a nyáron talán mégis ellátogat hozzánk, s az itteni jogvédőnél is felveheti. De ezek után azonnal intézkedtünk, hogy mielőbb utalják át.

Sajnos, regényét még nem kaptuk kézhez, s nem is bízunk nagyon abban, hogy a szerzői jogvédő eljuttatja hozzánk. Legalábbis az eddigi gyakorlat alapján úgy gondoljuk. Hálásak lennénk, ha Déry elvtárs felhívná figyelmüket, hogy juttassák el hozzánk, mert bizonyára a Híd is közölné kritikát a regényről.

Ami a regényt illeti, jobban mondva az általunk és az Új Írás által közölt részleteit, elmondhatom, hogy mi itt elvetjük a Szabolcsi-féle „értékítéletet”, s minden ízében egyezünk Sinkó Ervin elemzésével (az Új Írásban közölt részletekkel foglalkozott igen elmélyülten és szenvedéllyel, ahogyan azt ő szokta, ha egy mű igazán megrendíti), melyet áprilisi számunkban közlünk.

Számunkra nagy megtiszteltetés, hogy eljuttatta a közöletlen részletet, mert ebben is újabb bizonyítékát láttuk folyóiratunk megbecsülésének, s mindjárt szeretnénk kifejezni reményünket, hogy az év folyamán még újabb kéziratokkal örvendeztet meg bennünket.

Ne vegye személyeskedésnek, ha mentségemül megemlítem hosszú idő óta tartó szemgyulladásomat, amely nagyban hátráltatott a szerkesztőségi munkában.

Június elején pár napig rokoni látogatáson leszek Budapesten, és ha nem venné tolakodásnak, tiszteletemet tenném az Önnek is megfelelő időpontban.

Szívélyes üdvözlettel, híve
Pap József

Híd szerkesztősége

Novi Sad

Kedves barátaim,

két kérésem volna. Az egyik, küldessék el nekem a Híd-nak azt a számát, amelyben a „Két asszony” megjelent. A másik: nézzenek utána, hogy miért nem kaptam meg még mindig a G. A. részletért járó honoráriumot.

Köszönettel, üdvözlettel

[Déry Tibor]

Bpest, 1964. szept. 7.

Híd szerkesztősége

Novi Sad

Kedves barátaim,

a Kortárs januári füzeté számára írtam egy irodalmi arcképfélét Gelléri Andor Endréről. Mellékelten küldöm a kéziratát, hátha van kedvük egyidejűleg

megjelentetni? Ha valamilyen okból nem menne, kérem küldjék vissza lehetőleg póstafordultával, de mindenkép kérem ennek a levélnek az igazolását.

Szívélyes üdvözlettel

[Déry Tibor]

Bpest, 1964. nov. 26.

1964. XII. 14.

Kedves Déry elvtárs!

Megkaptuk Gelléri Andor Endréről írt kéziratát. Megörültünk, mert már igen régen jelentkezett írásaival, és féltünk is, hogy hanyagságunk miatt neheztel ránk.

Szívesen vettük ajánlatát, és a Híd januári számában hozzuk. Nagyon szeretnénk, ha továbbra is és sűrűbben felkeresne bennünket írásaival.

Szívélyes üdvözlettel
Fehér Kálmán
szerkesztő

1965. I. 26.

Kedves Tibor bátyám!

Örömmel értesültünk róla Sinkó Ervintől, hogy Jugoszláviában van; persze, még nagyobb volna örömünk, ha szűkebb honunkban, itt Újvidéken is üdvözölhetnénk, s ha látogatása nem volna oly rövid, mint a mostani. Mindenesetre intézkedtem, hogy – a Híd szerény lehetőségeihez mérten – legalább dubrovnikai tartózkodását megkönnyítsük: a folyóirat januári számában közlésre kerülő írás és a S. E. által kiválasztott regényrészlet tiszteletdíját igyekszünk a lehető leggyorsabb úton eljuttatni dubrovnikai címére. Egyben kihasználom az alkalmat, hogy megköszönjem eddigi közreműködését a Híd-ban, és megkérjem, a jövőben se kerüljön el bennünket.

Kellemes tengerparti üdülést kívánva, a mihamarabbi személyes megismerkedés reményében, meleg barátsággal és tisztelettel köszönti

Ács Károly

Híd szerkesztősége

Novi Sad

Kedves barátaim,

azt szeretném megkérdezni, hogy a Sinkó Ervin által beküldött Szt. Ambrus-ról szóló regényfejezetem megjelent-e már nálatok. Ha igen, az a kérésem, küldjetelek lehetőleg postafordultával *két* példányt a lapból.

Tehát a választ vagy a lapot kérve

Bp. 1965. május 13.

sokszor szívélyesen üdvözöl
[Déry Tibor]

Híd szerkesztősége

Novi Sad

Kedves barátaim,

mellékelten egy kis tanulmány. A Kortárs októberi számában fogja közölni; amennyiben tetszik s kedvük van hozzá, közölnék egyidejűleg, ha nem, kérem a kéziratot vissza.

Sok szívélyes üdvözlettel

[Déry Tibor]

Bpest, 1965. aug. 31.

Híd szerkesztősége

Novi Sad

Kedves elvtársak,

több mint három hete küldtem Önöknek egy kéziratot (Szabó Lőrinczről) azzal a kéréssel, közölnék, hogy meg kívánják-e tartani. De még csak a levelem vételét sem igazolták. Az ilyesmi most már másodszor vagy harmadszor fordul elő.

Bp. 1965. szept. 24.

Üdvözlettel
[Déry Tibor]

Híd szerkesztősége

Novi Sad

Leköteleznének, ha a Híd szeptemberi számában közölt Szabó Lőrinc cikkem honoráriumát mielőbb átutaltatnák.

Budapest, 1965. nov. 22.

Köszönettel
[Déry Tibor]

Híd szerkesztősége

Újvidék

Kedves barátaim,

mellékelten egy kézirat, ha kedvük volna hozzá. Az „Új Írás” decemberi számában fog megjelenni, tehát lehetséges, gondolom, az egyidejű megjelenés. (Bocsánat, pontatlan vagyok: az 1)-es számozású már megjelent az Élet és Irod.-ban.)

Ha hozzák, számozni nem kell őket, de a számozás sorrendjében közöljék őket.

Minden esetre kérem válaszukat.

Bpest, 1966. X. 29.

Szívélyes üdvözléssel
[Déry Tibor]

66. nov. 10.

Kedves Déry elvtárs!*

Bocsánatkéréssel kezdem, amiért kissé késve nyugtázom kedves levelét és kéziratait. Szerkesztő-társaim nevében is köszönöm, hogy gondolt ránk s nem felejtette el a Hidat. Az írások rendkívül tetszetek, a legnagyobb mértékben megfelelnek a Hídnek, s ezért annál nagyobb a sajnálatom, hogy a magyarországi folyóiratok ezúttal is megelőztek bennünket a közléssel, ugyanis most készülő számunk, melyben ezek az írások is megjelenhetnének, kettős (novem-

* Kézirat

ber–decemberi) szám lesz, s csak a jövő hónap vége felé kerül ki a nyomdából, sajnos. Így hát ezekről a kéziratokról le kell mondanunk, s csak azt remélhetjük, hogy legközelebb több szerencsénk lesz . . . Hogy bizonyítsam, mennyire komolyan gondolom ezt, egy konkrét indítványt is megkockáztatnék: ha jól emlékszem, annak idején az Élet és Irodalomban olvastam egy interjút Déry elvtársal, amelyben fölfigyeltem egy elejtett megjegyzésére, hogy a technika és az ember, ill. a művészet viszonyáról lejegyzett gondolatait cikksorozatban akarta kifejteni, de a megjelentetés nehézségeibe ütközött. Nos, ezt az írást, vagy írásokat, amennyiben azóta sem jelentek v. jelentek volna meg, a legnagyobb örömmel közölnék a Hídban, akárcsak, természetesen, minden más Déry-írást is.

Szíves válaszát, esetleg kézirateit, várva, tisztelettel és barátsággal üdvözlöm

Ács Károly

Híd szerk.

Ács Károly

Novi Sad

Kedves Ács Károly,

köszönöm kedves levelét. A technikáról szóló cikkeim azóta itt megjelentek, így sajnos ezekkel nem szolgálhatok. Oly keveset írok egyébként mostanában, hogy a Hídnek, azaz az ottani, nagyon kis olvasóközönségnek csak akkor tudok küldeni kéziratot, ha módjában van a magyar lapokkal egyidejűleg közölni, ezt megérti ugye?

Nagyon kérem, küldje vissza a Capricciok-k kézirateit.

Bpest, 1966. XI. 25.

Baráti üdvözlettel
[Déry Tibor]

Híd szerkesztősége

Novi Sad

Kedves barátaim,

érdekelné magukat egy háromfelvonásos „abszurd” drámám, melyet kb. 40 évvel ezelőtt, tehát jóval Jonescu, Beckett stb. előtt írtam? A Kortárs májusi–júniusi számában jelenik meg, tehát ha van kedvük, egyidejűleg hozhatnák.

Bpest, 1967. II. 17.

Szívélyes üdvözlettel
[Déry Tibor]